

Protokół
z posiedzenia Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 11 października 2018 r.

I. Otwarcie posiedzenia i powitanie gości

Prof. Z. Marciniak otwierając obrady, przywitał członków Rady oraz zaproszonych gości.

II. Przyjęcie porządku obrad

Rada jednogłośnie przyjęła zaproponowany porządek obrad.

III. Czasopisma naukowe

Przewodniczący przywitał Podsekretarza Stanu Sebastiana Skuzę, przedstawicieli kierownictwa Departamentu Nauki oraz wielu znakomitych gości ze środowiska akademickiego. Następnie oddał głos dyrektorowi Departamentu Nauki Aleksandrowi Dańdzie, który omówił pokrótce prace jakie prowadzi resort w związku z opracowaniem aktów prawnych związanych z kwestią czasopism naukowych oraz rozporządzeń około ewaluacyjnych. W głównej mierze opierają się one o czasopisma naukowe tj. rozporządzenie w sprawie ewaluacji, rozporządzenie w sprawie programu „Wsparcie dla czasopism naukowych” oraz rozporządzenie w sprawie sporządzenia wykazów wydawnictw, monografii naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. W przypadku rozporządzenia dotyczącego programu „Wsparcie dla czasopism” obecnie trwa nabór członków zespołu natomiast w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw MNiSW, projekt jest po konsultacjach. Rozwiązania przedstawione w prezentacji zostały uzgodnione z kierownictwem resortu. Na początek zaprezentowane zostały podstawy, które nie wzbudzały kontrowersji środowiska naukowego. W odniesieniu do rozporządzenia w sprawie wykazów wydawnictw, obejmować on będzie: wydawnictwa, które publikują recenzowane monografie naukowe, wykazy czasopism ujęte w międzynarodowych bazach bibliometrycznych o największym zasięgu oraz recenzowane materiały z konferencji międzynarodowych. Dyrektor Dańda poinformował, że ogłoszony zostanie konkurs, w ramach którego wsparcie uzyskają wydawcy polskich czasopism naukowych o największym zasięgu. Szacuje się, że dzięki pomocy przeznaczonej na podniesienie poziomu praktyk wydawniczych i edytorskich wiele czasopism będzie mogło wejść do międzynarodowego obiegu naukowego. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż artykuły naukowe publikowane w tych czasopismach będą uwzględniane przy ewaluacji działalności naukowej. Czasopisma objęte pomocą w ramach tego programu zostaną również umieszczone w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów konferencyjnych międzynarodowych. Aby wesprzeć rozwój wydawnictw reforma przewiduje dodatkowy strumień finansowania skierowany głównie do wydawnictw humanistycznych i tych z zakresu nauk społecznych.

Zgodnie z zapowiedzią kierownictwa resortu wsparciem objętych zostanie do 500 czasopism. Od lat zauważalny jest problem braku polskich wydawnictw w najbardziej prestiżowych międzynarodowych bazach czasopism. Omawiane rozporządzenie przewiduje szereg rozwiązań dla czasopism, które mają realną szansę na zaistnienie na arenie międzynarodowej. Odnośnie do przyjętej procedury wsparcia czasopism - pozostanie zachowany element algorytmiczny, drugi etap będzie obejmował ocenę ekspercką. Dzięki czemu będzie można dokonać korekty punktacji, która wynika z algorytmu. Grupy ekspertów będą odpowiadać poszczególnym dyscyplinom, zakłada się powołanie 44 grup ekspertów w skład każdej z grup weszłoby od 5 do 10 członków.

Następnie Prof. Marian Szczerek zainicjował dyskusję dotyczącą problemów oceny czasopism i monografii naukowych. Odniósł się do przedstawionej przez Ministerstwo koncepcji nowego systemu ich oceny i parametryzacji, szczególnie w zakresie tzw. Programu wsparcia, który ma umożliwić wyłonienie czasopism krajowych do tworzonej, wspólnej listy czasopism MNiSW na miejsce wykazów dotychczas obowiązujących. Analizując proponowany sposób ich wyłaniania, w tym problem informacyjności dotyczących tego ankiet przygotowywanych przez redakcje, zwrócił uwagę na znaczącą, wręcz rozstrzygającą rolę ekspertów, co z kolei implikuje szczególną potrzebę zachowania ich reprezentatywności w stosunku do poszczególnych dziedzin, a zwłaszcza dyscyplin naukowych.

Przewodniczący Rady podziękował prelegentom za wystąpienia. W trakcie spotkania pojawiło się wiele pytań szczegółowo odnoszących się do projektowanego rozporządzenia dotyczącego programu wsparcia dla czasopism. Wielokrotnie podkreślano, że inicjatywa ta spotkała się z pozytywną oceną środowiska akademickiego i zasługuje na pochwałę ponadto wychodzi naprzeciw postulatом zgłoszonym przez Komitet Polityki Naukowej oraz Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych. W ocenie przedstawicieli obu tych gremiów zasady, które zostały zaprezentowane są bardzo rozsądne i w pełni uzasadnione a element ekspercki tego procesu ma fundamentalne znaczenie. Ponadto jak zauważono punktacja czasopism jest kluczowym elementem tego systemu, a połączenie promowania jakości naukowej ze strumieniami finansowania jest najskuteczniejszym sposobem promowania polskiej nauki. Bardzo ważne jest aby system wsparcia czasopism cieszył się zaufaniem środowiska i był oparty na przejrzystych, klarownych zasadach. Należy jednakże pamiętać, że w sprawę wydawnictw zaangażowane są elementy ekonomiczne. Z niepokojem zauważono, że w Polsce istnieje nadmiar czasopism a znaczna ich większość nie spełnia standardów publikacyjnych oraz nie posiada systemu antyplagiatowego. Dlatego też tak ważną i kluczową rolę spełniać będzie autorytet zespołów eksperckich. Ponadto zarekomendowano aby decyzje zespołów były oparte na wskaźnikach bibliometrycznych. W nawiązaniu do wcześniejszych wypowiedzi Przedstawicielka Index Copernicus poinformowała, że obecnie trwa ocena czasopism za rok 2017. Dodała również, iż w oparciu o własne doświadczenia w upowszechnianiu, parametryzacji i komercjalizacji nauki, kryteria programu będzie spełniać ok. 1200 czasopism naukowych w Polsce. Ponadto zwróciła uwagę na problemy wydawnictw

z dokumentacją prawną. Na zakończenie dyskusji Przewodniczący Rady zaapelował aby środowisko mocno zaangażowało się w proces oceny eksperckiej, który później może przesądzić o jakości ewaluacji. Następnie głos zabrał Podsekretarz Stanu Piotr Müller, który poinformował o zaawansowaniu prac nad aktami wykonawczymi do ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

IV. Komunikaty

Przewodniczący Rady poinformował, że wejdzie w skład zespołu monitorującego wdrażanie ustawy.

Prof. Szambelańczyk zwrócił uwagę na potrzebę uzgodnienia reguł opiniowania regulaminów stypendialnych w świetle nowych zapisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

V. Dyskusja o funkcjonowaniu Rady pod ustawą - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Przewodniczący poinformował, iż przepisy wdrażające Ustawę 2.0 nie precyzują, w jakim momencie oraz trybie powinno nastąpić dostosowanie składu Rady. W związku z tym biorąc pod uwagę obecne uwarunkowania prawne oraz troskę o ciągłość prac Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego wystosował do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego list, w którym to wyraził przekonanie, że dotychczasowy skład Rady wypełnia w użyteczny sposób swoje podstawowe zadanie współdziałania z organami władzy publicznej w zakresie polityki naukowej państwa. Jednakże wychodząc naprzeciw przepisom ujętym w ustawie decyzją przewodniczącego, przedstawiciele związków zawodowych uczestniczący w obradach Rady zostali zaproszeni do udziału w pracach Komisji Rady.

VI. Sprawy różne i wolne wnioski

Prof. M. Szczerek poruszył temat problemów finansowania instytucji naukowych i uczelni, wynikających z reformy nauki i szkolnictwa wyższego. Sprawa ta wywołała niepokój wśród niektórych instytutów PAN z powodu zmiany zasad ich finansowania; dotyczy to również możliwego zagrożenia stabilności finansów uczelni powodowanego nowym opisem procesu awansowego. Ustalono, że w najbliższym czasie Rada Główna przedstawi w niniejszej sprawie swoje stanowisko Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Ustalono terminarz posiedzeń Rady na rok 2019.

VII. Przyjęcie protokołu VI posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (14 czerwca 2018 r.)

Rada przyjęła protokół jednogłośnie.

VIII. Zamknięcie posiedzenia

Prof. Z. Marciniak podziękował uczestnikom za udział w obradach i zamknął posiedzenie.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Prof. Zbigniew Marciniak